ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒๓ ประจำวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๒

ตั๊กแตนไฮโรไกลฟัส (Larger Rice Grasshopper)

เตือนเกษตรกรชาวไร่อ้อยในภาคตะวันตก และจังหวัดใกล้เคียงที่มีพื้นปลูกอ้อย ระวังการระบาดของตั๊กแตนไฮโรไกลฟัส เนื่องจากช่วงนี้ตัวอ่อนของตั๊กแตนไฮโรไกลฟัส เริ่มฟักออกจากไข่ เมษายน – มิถุนายน ของทุกปี ดังนั้น ขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตั๊กแตนไฮโรไกลฟัส และเริ่มกัดกินวัชพืชในแปลงอ้อย และเข้าทำลายอ้อยให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน ดำเนินการควบคุมโดยทันที

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hieroglyphus* spp

วงศ์ : Acrididae

อันดับ : Orthoptera

ชื่ออื่น : ตั๊กแตนข้าว

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยของตั๊กแตนไฮโรไกลฟัสเป็นตั๊กแตนที่มีขนาดกลางยาว ๓ - ๕ เซนติเมตร มีสีเหลืองปนเขียวหรือน้ำตาลปนเหลืองน้ำตาลแก่ ตัวอ่อนมีสีต่างๆ กัน เช่น เขียวอ่อน เหลืองอ่อน น้ำตาลแดง และดำทั้งตัว หน้ามีสีดำ ใต้ท้องมีสีดำตลอดตัว วงจรชีวิตของตั๊กแตนไฮโรไกลฟัส การผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม เป็นช่วงปลายฤดูฝน ไข่จะฟักตัวอยู่ในดินตลอดฤดูแล้ง อยู่ในดิน ๗ - ๘ เดือน ลักษณะไข่คล้ายเมล็ดพุทรา เปลือกหุ้มไข่แข็งมีทั้งชนิดรูปกลมและรี ตัวเมียวางไข่ได้ ๓ - ๔ ฝัก (๑ ฝักมีไข่จานวน ๓๐ - ๖๐ ฟอง) ฟักออกเป็นตัวอ่อนช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน และจะเริ่มเป็นตัวเต็มวัยช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ตั๊กแตนไฮโรไกลฟัสจะขยายพันธุ์ปีละ ๑ ครั้ง

ลักษณะอาการและการทำลาย

พบการระบาดของตั๊กแตนตั้งแต่วัยที่ ๔ โดยเข้าทำลายใบอ้อยจนเหลือแต่ก้านใบ ลักษณะการเข้าทำลายเหมือนตั๊กแตนปาทังก้า คือ จะกัดกินเนื้อใบอ้อยเหลือก้านใบ ไร่อ้อยถูกทำลายอย่างหนัก มองเข้าไปเห็นแต่ก้านใบลักษณะคล้ายแส้ ตั๊กแตนชนิดนี้สามารถกินพืชได้หลายชนิด เท่าที่ได้สำรวจพบว่า ข้าว อ้อย ข้าวโพด ฝ้าย ถั่วเหลือง ถั่วลิสง หญ้าคา แฝก สาบเสือ พง อ้อ ไผ่ หญ้าใบไผ่ หญ้าตีนติด ใบมันสำปะหลัง ละหุ่ง ปอแห้ว ใบมะพร้าว ใบข่า ใบสับปะรด และใบตะไคร้

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. การไถพรวนดินเพื่อทำลายไข่ก่อนที่ไข่จะฟักออกเป็นตัวอ่อน โดยทำการไถบริเวณที่ตั๊กแตนวางไข่

๒ กำจัดวัชพืชที่อยู่หัวไร่ปลายนาที่อาจเป็นที่อยู่อาศัยของตัวอ่อนของตั๊กแตนไฮโรไกลฟัส

๓. กำจัดตั๊กแตนไฮโรไกลฟัสในระยะตัวอ่อน ใช้สารเคมี ดังนี้

๓.๑ พ่นด้วยสารคาร์บาริล ๘๕% EC อัตรา ๒๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓.๒ พ่นด้วยสารไดอะซินอน ๖๐% EC อัตรา ๑๕ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓.๓ พ่นด้วยสารฟิโปรนิล ๕% SC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (เพื่อกำจัดตัวอ่อนของด้วงหนวดยาวในแปลงที่พบการทำลายของด้วงหนวดยาวอ้อยร่วมด้วย)

๔. การเก็บทำลายโดยตรงกระทำโดยสำรวจตรวจสอบใบอ้อยในไร่ เมื่อพบตั๊กแตนกำลังกินให้เก็บตัวตั๊กแตนแล้วนาไปทำลาย หรือนำไปเป็นอาหาร

๕. พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ควบคุมแมลงศัตรูพืช เช่น เมตาไรเซียม หรือบิวเวอเรีย

๖. การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ เป็นวิธีการใช้แมลงหางหนีบเป็นศัตรูของตั๊กแตนไฮไลกลฟัส ซึ่งช่วยควบคุมและกำจัดไข่ตั๊กแตนไฮไลกลฟัส

๗. การใช้สารเคมี หากตั๊กแตนมีการระบาดรุนแรงกำจัดด้วยกับดักเหยื่อพิษ โดยผสม czrtap hydrochloride ๕๐% SP อัตรา ๒๐ กรัม เกลือแกง ๓๐ กรัม Ammonium bicarbonate อัตรา ๓๐ กรัม สารจับใบ และน้ำ + ลิตร และนำกระดาษขนาด ๑๑ x ๑๕ เซนติเมตร ชุบสารละลายให้โชกและพึ่งลมให้แห้งและนำกระดาษไปวางไว้ที่ร่องระหว่างต้นอ้อย

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร

ที่ปรึกษา *: นางสาวสุมนา สิมาสถุษฐ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช*

เรียบเรียงโดย : *นางสาวเบญจมาภรณ์ ชุ่มจิตร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ*

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1